

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Szecskay Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Grósz Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Magyar Energia Hivatal (1081 Budapest, Köztársaság tér 7., Hiv. szám: ...) alperes ellen energiaügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi október hó 29. napján kelt 4.K.30.325/2007/6. számú ítélete ellen az alperes által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi szeptember hó 17. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint együttes első-, és másodfokú perköltséget, valamint az államnak - - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - további 8.200 (azaz nyolcezer-kettőszáz) forint kereseti és 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a törvényi kötelezettségének eleget téve benyújtotta az alpereshez jóváhagyásra az elosztói Üzletszabályzatát, amelynek 6.10.2. pontja a rendszerhasználói szerződésszegés jogkövetkezményeként fizetendő kötbérszámítás képletében szereplő N összetevő (szerződésszegéses napok száma) meghatározására vonatkozóan többek között azt rögzítette: „ha ismert a szerződésszegés kezdete, akkor a szerződésszegéses napok számát a kezdeti és felderítéskori dátum napokra vonatkozó különbözetéből adódik”.

Az alperes a 2006. december 08. napján kelt - később módosított - ... számú határozatának I.2. pontjában foglaltak szerinti kötelezettségek és feltételek előírásával hagyta jóvá a felperes elosztói Üzletszabályzatát. A I.2.2. pontban előírtak szerint kiegészíteni rendelte a 6.10.2. pontot - a fogyasztók lényeges és jogos érdekvédelme érdekében a túlzott mértékű kötbérikötés tilalmára hivatkozva - oly módon, hogy ha a rendszerhasználói szerződésszegés esetén annak kezdete ismert, akkor sem haladhatja meg a figyelembevett napok száma a 365 napot.

A felperes - módosított keresetében - az alperesi határozat I.2.2.; I. 2.3.; és I.2.4. pontjainak hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a hatóság a I.2.2. pont szerinti kiegészítést jogszabályi felhatalmazás hiányában, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 246. és 247. §-aiba ütköző módon írta elő, nem adva arra nézve magyarázatot, hogy a 365 napot meghaladó időtartamra vonatkozó igényérvényesítés miért, és milyen lényeges fogyasztói érdeket sért, indokolva a korlátozást.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a kötbérszámítás időmaximumának meghatározására a jóváhagyási eljárás keretében jogszerű lehetősége volt, mert a fogyasztó éves fogyasztásának 30%-át meghaladó kötbér a fogyasztók jogos és lényeges érdekeit sérti; a fogyasztóvédelmi szempontok indokolták a kötbérszámítási szabályok módosítását, kiegészítését.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperes módosított ... számú határozatának I. 2.2. pontját hatályon kívül helyezte, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. A I.2.2. ponttal összefüggésben arra a következtetésre jutott, hogy a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény (a továbbiakban: Vet.) 88. §-ában felsorolt szerződésszegéses esetek széles körben és nyilvánvalóan eltérő megítélésű cselekményeket ölelnek fel, amellyel kapcsolatban a szerződésszegések értékelése nem függetleníthető az egyes fogyasztótól, valamint a szerződésszegés konkrét körülményeitől. Így kizárólag ebben a vonatkozásában a felperesi keresetnek helyt adott azzal, hogy a Ptk. 247. §-ának (1) bekezdése alapján a bíróság hatáskörébe tartozik, hogy a túlzott mértékű kötbér összegét mérsékelje a kötbérigény érvényesítése iránt indítandó peres eljárásban, az eset összes körülményeinek mérlegelésével.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte azzal, hogy nem volt indokolt a döntésének I.2.2. pontjában foglaltak hatályon kívül

helyezése, mert az nem ütközött a Ptk. 246. §-ának (1) bekezdésébe. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztók érdekeinek érvényre juttatása körében, és mérlegelési jogkörben eljárva határozta meg a kötbérszámításnál figyelembe veendő szerződésszegéses napok számát, amelyre jogszerű lehetőséget biztosít számára a Vet., továbbá az annak végrehajtásáról szóló 180/2002. (VIII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 9. §-ának (5) bekezdése.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között eljárva vizsgálta - felperesi fellebbezés hiányában - az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozat I.2.2. pontját hatályon kívül helyező ítéleti rendelkezését.

Az alperes az elosztói Üzletszabályzat jóváhagyása tárgyában folytatott eljárásának eredményeként (határozata I.2.2. pontjában foglaltak szerint) arra az esetre nézve, amikor nem állapítható meg a szerződésszegéses napok száma, a „N” tényezőt - a kötbérszámítás alapjául szolgáló képletben - 365 napban maximálta, azaz ennek az Üzletszabályzatban való rögzítését írta elő. Az elsőfokú bíróság az alperes ezen kiegészítést előíró határozati rendelkezését azért helyezte hatályon kívül, mert álláspontja szerint a Ptk. 247.§-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint - elfogadva a felperesi érvelést - nem az alperes, hanem a bíróság jogosult a kötbér mértékének módosítására az egyedi körülmények vizsgálatával.

A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bíróság ezen ítéleti megállapításával, mert az a Vet. és a Vhr. alkalmazandó előírásaival nem áll összhangban. Az alperes a Vet. 11.§-a szerinti előírásoknak megfelelően, a fogyasztóvédelmi feladatai során szerzett tapasztalatait felhasználva - a jogalkotó által a Vet-ben meghatározott alapelvek érvényre juttatása mellett - a Vhr. 9.§-ának (5) bekezdése szerinti szempontok mentén, jogszabályi felhatalmazás alapján biztosított hatósági jogkörében eljárva jogosult volt a felperesi kötbér számítás körében az Üzletszabályzat módosítását előírni. Az alperes mint szabályozó hatóság járt el, jogszerűen rendelkezett: a fogyasztók védelme érdekében a mérlegelésénél irányadó szempontokat és körülményeket figyelembe vette, a határozatának a I.2.2. pontjára vonatkozó indokolásában felsorolta. A másodfokú bíróság ezzel összefüggésben megállapította, hogy az alperesi határozat I.2.2. pontja (és indokolása) nem jogszabálysértő. A Ptk. 246.§-ban szabályozott, a gazdálkodó szervezetek közötti megállapodást biztosító mellékkötelezettségként, a szerződés nem teljesítése, avagy nem szerződésszerű teljesítés (azaz szerződésszegés) esetére átalánykárként kikötött kötbér, nem eshet egy tekintet alá a felperes Üzletszabályzatában a rendszerhasználói szerződésszegés jogkövetkezményeként alkalmazott kötbérrel. A Ptk. 247.§-a szerinti rendelkezés - jogszabályi környezetből kiemelten és elkülönülten történő - jelen ügyben való alkalmazása nem indokolt, és nem okszerű az a megállapítás, hogy csak a bíróság

jogosult, az egyedi körülmények mérlegelésével, a túlzott mértékű kötbér mérséklésére.

Az alperes döntésekor figyelemmel volt arra, hogy a felperesi szolgáltató és fogyasztója - a Vet. szerint is - köteles együttműködni, döntése továbbá megfelelt a fogyasztói érdekeknek és az egyenlő elbánás elvének. Mivel a felperesi szolgáltató hiteles óra alapján mérheti és számlázhatja a fogyasztást, az óra és óraállás ellenőrzésének elmulasztása következményeit nem háríthatja el jogszerűen (a jó gazda gondosságával köteles eljárni).

A másodfokú bíróság kiemeli, a 365 napnál hosszabb, ismert kezdőnapú szerződésszegés és a 365 napnál hosszabb, de nem ismert kezdőnapú szerződésszegés között nem indokolt a különbségtétel, már pedig a felperes az utóbbi esetre maga írta elő a 365 nap maximumot.

A kötbérszabályok módosításával továbbá a szolgáltatót hátrány nem éri, mivel továbbra is van lehetősége a kötbért meghaladó károk érvényesítésére.

Az, hogy a szabályozó hatóság a felperest a jogszerű, helyes, rendszeres (évente történő) ellenőrzésre szorító - azaz a minőségileg jobb szolgáltatásra készítő - döntést hozott, nem kifogásolható. Vitathatónak találja továbbá a másodfokú bíróság, hogy a hatóság által jóváhagyott Üzletszabályzat szerint kikötött, illetve felszámított és követelt kötbért a bíróság a Ptk. 247.§-a alapján mértéke eltúlzottsága okán mennyiben mérsékelheti.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érintve, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét e körben is, azaz teljes egészében elutasította, mert az alperesi határozat I.2.2. pontja szerinti rendelkezést jogszerűnek találta.

A Fővárosi Ítéltábla a pervesztes felperest a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesnek az első- és másodfokú eljárásban felmerült együttes perköltségének a megfizetésére, míg a további kereseti, valamint fellebbezési illeték viselésére a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a felperes.

B u d a p e s t , 2008. évi szeptember hó 17. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. tanácselnök, **dr. Bacsa Andrea** sk. előadó bíró

dr. Tóth Kincső sk. bíró

A kiadmány hiteléül:
bíróági írnok